

Український державний університет залізничного транспорту

Рекомендовано
на засіданні кафедри
Управління вантажною і комерційною
роботою
протокол № 1 від 29.08.2025 р.

СИЛАБУС

КОМЕРЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Семестр та рік навчання II семестр 2025-2026 навчального року (1 курс)
Освітній рівень другий (магістр)
Галузь знань J Транспорт та послуги
Шифр та назва спеціальності J7 Залізничний транспорт
Лекції та практичні заняття відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

Команда викладачів:

Лектор та викладач практичних занять
Бауліна Ганна Сергіївна (кандидат технічних наук, доцент)
Контакти: +38 (050) 935-53-23, e-mail: baulina.uvkr@kart.edu.ua
Години прийому та консультації: щочетверга з 15.00 до 16.00
Веб сторінка курсу: http://do.kart.edu.ua/

Розширення міжнародного співробітництва, поглиблення інтеграційних процесів і збільшення обсягів міжнародної торгівлі вимагають сприятливих умов для безперешкодного пропуску вантажопотоків, пов'язаних із забезпеченням міждержавних економічних зв'язків. Знання нормативної бази та правильного складання транспортної документації - це запорука успіху при організації міжнародних вантажних перевезень. Міжнародні транспортні джерела досить докладно регулюють ключові питання здійснення міжнародних перевезень вантажів. Це насамперед питання договірної характеру перевезень, правовідносин учасників перевізного процесу, їх відповідальності у разі невиконання або неналежного виконання зобов'язань, претензійного і позовного порядку вирішення спорів, комерційного забезпечення міжнародних перевезень.

Вивчаючи цей курс, студенти отримають знання не тільки діючих нормативно-правових актів, що регулюють міжнародні вантажні перевезення за участю різних видів транспорту, а й зможуть визначати основні вимоги до організації міжнародних залізничних вантажних перевезень, оформлювати перевізні документи у міжнародному сполученні, встановлювати межі відповідальності при організації міжнародних вантажних перевезень, проводити актово-претензійну роботу.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить комерційне оформлення відправлень при організації міжнародних вантажних перевезень вам потрібен саме цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння організації вантажних перевезень, а також обізнаність в питаннях оформлення транспортної документації.

Перша частина курсу присвячена питанням організації міжнародних вантажних залізничних перевезень, їх документального оформлення, розрахунку провізних платежів, особливостям планування перевезень експортних, імпорتنих і транзитних перевезень, організації роботи прикордонних станцій. Друга частина охоплює питання умов перевезення вантажів під митним контролем у міжнародному залізничному сполученні, міжнародних перевезень вантажів різними видами транспорту (морським, автомобільним та авіаційним), вивчає характеристику міжнародних перевезень вантажів у змішаному сполученні, відповідальність за договором міжнародного перевезення вантажу та порядок пред'явлення претензій у міжнародному сполученні.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, в чаті/форумі у курсі дистанційного навчання на платформі Moodle і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Курс дисципліни «Комерційне забезпечення міжнародних вантажних перевезень» вивчається на першому курсі (з лютого по травень) другого рівня вищої освіти (магістр).

Курс складається з однієї лекції щотижня та одного практичного заняття на два тижня. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями, індивідуальними та груповими завданнями. В якості індивідуальних завдань передбачено виконання студентами заочної форми навчання контрольної роботи. На практичних заняттях студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та підготовки доповіді за індивідуальними завданнями, що охоплює декілька найбільш важливих тем. Виконання завдань супроводжуються зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми.

Комерційне забезпечення міжнародних вантажних перевезень / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Презентації	
	Активність на заняттях	
	Індивідуальні консультації	
	Контрольна робота (заочна форма здобуття освіти)	
	Засвоєння розділів дисципліни, визначених для самостійного вивчення	
	Залік	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету у розділі «Портал дистанційного навчання», включаючи, лекційні матеріали, запитання до заліку, перелік методичних розробок для виконання різних завдань та правила оцінювання курсу.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

1. <http://lib.kart.edu.ua/>
2. https://www.uz.gov.ua/files/file/cargo_transportation/smgs22/SMGS%2001.07.2022.pdf
3. http://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/terms_of_freight
4. https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/tsim_smgs/

5. [https://uz.gov.ua/files/file/cargo_transportation/smgs22/SI%20k%20SMGS_1.07.2021%20\(1\).pdf](https://uz.gov.ua/files/file/cargo_transportation/smgs22/SI%20k%20SMGS_1.07.2021%20(1).pdf)
6. <https://cfts.org.ua>
7. http://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/parom/
8. http://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/general_information/border_stations/
9. https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/general_information/per_per/

Теми курсу

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій та практичних занять курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Денна форма здобуття освіти

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
11	2	Лекц. №1. Особливості організації міжнародних залізничних перевезень вантажів	2	ПР-1 Оформлення накладної УМВС
2	2	Лекц. №2. Нормативні джерела, що регламентують міжнародні залізничні перевезення вантажів		

3	2	Лекц. №3. Договір міжнародного перевезення вантажу. Термін доставки вантажу	2	ПР-2 Оформлення накладної УМВС
4	2	Лекц. №4. Особливості документального оформлення міжнародних залізничних вантажних перевезень		
5	2	Лекц. №5. Розрахунок провізних платежів. Зміна договору перевезення	2	ПР-3 Оформлення відомості вагонів та відомості контейнерів
6	2	Лекц. №6. Особливості планування перевезень експортних, імпорتنих і транзитних вантажів. Операції з вантажем на шляху прямування		
7	2	Лекц. №7. Перевезення вантажів у супроводі провідників відправника. Порядок видачі вантажів	2	ПР-4 Оформлення передачі вантажів із залізниць однієї країни на залізниці іншої країни
8	2	Лекц. №8. Організація роботи прикордонних станцій		
8		Модульний контроль знань		
9	2	Лекц. №9. Умови перевезення вантажів під митним контролем в міжнародному залізничному сполученні	2	ПР-5 Оформлення акту розкриття для проведення адміністративного контролю
10	2	Лекц. №10. Організація міжнародних вантажних перевезень за участю різних видів транспорту		
11	2	Лекц. №11. Нормативні джерела, що регламентують автомобільні, морські та повітряні перевезення вантажів	2	ПР-6 Особливості оформлення транспортної документації при міжнародних перевезеннях за участю різних видів транспорту
12	2	Лекц. №12. Характеристика міжнародних перевезень вантажів у змішаному сполученні		
13	2	Лекц. №13. Особливості перевезення вантажів у міжнародному прямому вантажному залізнично-поромному сполученні	2	ПР-7 Оформлення акту загальної форми
14	2	Лекц. №14. Відповідальність за договором міжнародного перевезення вантажу		
15	2	Лекц. №15. Порядок пред'явлення претензій у міжнародному сполученні	1	ПР-8 Оформлення комерційного акту в міжнародному сполученні
15		Модульний контроль знань		

Заочна форма здобуття освіти

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
	2	Лекц. №1. Особливості організації міжнародних залізничних перевезень вантажів Нормативні джерела, що регламентують міжнародні перевезення вантажів.. Особливості	2	ПР-1 Оформлення відомості вагонів та відомості контейнерів. Оформлення передачі вантажів із залізниць однієї країни на залізниці іншої країни.

		документального оформлення міжнародних залізничних вантажних перевезень. Розрахунок провізних платежів. Зміна договору перевезення. Організація роботи прикордонних станцій		
	2	Лекц. №2. Умови перевезення вантажів під митним контролем в міжнародному залізничному сполученні. Характеристика міжнародних перевезень вантажів у змішаному сполученні. Особливості перевезення вантажів у міжнародному прямому вантажному залізнично-поромному сполученні. Відповідальність за договором міжнародного перевезення вантажу. Порядок пред'явлення претензій у міжнародному сполученні	2	ПР-2 Оформлення акту розкриття для проведення адміністративного контролю. Особливості оформлення транспортної документації при міжнародних перевезеннях за участю різних видів транспорту
			2	ПР-3 Оформлення акту загальної форми

Правила оцінювання

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Студент за модуль може отримати максимум **100 балів**, з яких **до 60 балів** – поточний контроль, **до 40 балів** – модульний контроль (комп'ютерне тестування).

Максимальна кількість балів	
Вид контролю	Сума балів
Поточний контроль:	до 60
1) виконання практичних робіт	до 40
2) індивідуальні завдання	до 10
3) засвоєння розділів дисципліни, визначених для самостійного вивчення	до 10
Модульний контроль	до 40

Денна форма здобуття освіти. Підсумкова форма контролю з дисципліни - **залік**. Студент отримує бали за залік за результатами 1-го та 2-го модульного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає бал за залік. Якщо студент отримує менше 60 балів за результатами розрахунку середнього арифметичного суми модульних оцінок, то він здає залік з курсу (відповідає на питання до заліку).

Заочна форма здобуття освіти. Підсумкова форма контролю з курсу – **залік**. Студент отримує максимум 100 балів за залік, відповівши на питання до заліку.

Команда викладачів:

Бауліна Ганна Сергіївна (<http://kart.edu.ua/staff/baulina-gs>) – лектор, викладач практичних занять з дисципліни. Отримала ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.01 – транспортні системи в УкрДАЗТ у 2013 році. Напрямок наукової діяльності – удосконалення технології організації вантажних перевезень залізничним транспортом, удосконалення технології роботи прикордонних передавальних станцій.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>